

**Міністерство освіти і науки України
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Економічний факультет**

ДРАГОМИРЕЦЬКИЙ ТАРАС ЯРОСЛАВОВИЧ

**БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ЯК ПРОФЕСІЙНА
ДІЯЛЬНІСТЬ**

**071 «Облік і оподаткування»
(галузь наук – Управління та адміністрування)**

**Автореферат
на здобуття першого (бакалаврського) рівень вищої освіти**

м. Івано-Франківськ – 2023 рік

Дипломна робота виконана в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника

Науковий керівник кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і оподаткування, заступник декана економічного факультету Гнатюк Тарас Михайлович

Рецензент кандидат економічних наук, доцент кафедри теоретичної і прикладної економіки, заступник завідувача кафедри із наукової роботи, Стефінін Володимир Володимирович

Захист відбудеться «29» червня 2023 р.

Завідувач кафедри

Баланюк Іван Федорович

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Бухгалтерський облік виступає невід'ємною частиною будь-якого підприємства і господарської діяльності в цілому. Це процес фіксування, класифікації і аналізу фінансової інформації, що дає можливість встановлювати результати діяльності підприємства і забезпечувати його ефективне управління. Бухгалтерський облік вимагає від фахівців високого рівня професійної підготовки, так як вони повинні бути ознайомлені з нормативно-правовими актами і міжнародними стандартами, що регулюють дану сферу діяльності. Важливість бухгалтерського обліку як професійної діяльності зумовлена тим, що він забезпечує достовірну і об'єктивну інформацію для прийняття рішень власниками і керівниками підприємства, контролюючими органами, інвесторами та іншими зацікавленими сторонами.

Бухгалтерський облік з одного боку це система знань, в основі якої закладено економіку, право та математику. А з іншого боку, це практична робота, що включає спостереження, сприйняття, вимірювання і реєстрацію всіх об'єктів і суб'єктів ринку у відповідності до вимог суспільних відносин. У практичному аспекті бухгалтерський облік є основою інформаційної системи, яка дає змогу користувачам отримувати та використовувати дані, що необхідні для аналізу, оцінювання і змінювання стану будь-якого суб'єкта ринку у часі і просторі.

Інтеграція економіки України в світову економічну систему з глобальним обігом капіталу вимагає необхідність побудови системи бухгалтерського обліку із врахуванням міжнародних стандартів обліку, що удосконалюючись, постійно змінюються. Бухгалтерський облік має вагоме значення для зовнішніх користувачів облікової інформації, щодо прийняття рішень про партнерські зв'язки з підприємством, інвестування в його розвиток капіталу, банківського кредитування. Отримана з бухгалтерського обліку інформація аналізується для прийняття оперативних, тактичних та стратегічних цілей, а тому неналежна якість

бухгалтерської інформації може призвести до неправдивих висновків і як наслідок не вірних прийнятих рішень.

Правильно організований на підприємстві облік є основою реалізації його основних функцій контролю та аналізу господарської діяльності. Він повинен забезпечити щоденний контроль за цільовим та правильним використанням коштів, матеріальних та трудових ресурсів, їхнього збереження, та на основі аналізу, сприяти покращенню фінансово-господарської діяльності суб'єкта господарювання.

Проблемам бухгалтерський облік як професійна діяльність присвячено досить велика кількість наукових праць відомих вітчизняних та зарубіжних науковців: В.В. Сопко, В.С. Лень, І.Б. Садовська, І.Й. Яременко, О.В. Лишиленко, Р.Л. Хом'як, С.Ф. Голов, Ф.Ф. Бутинець, та інші.

Проте питання бухгалтерського обліку як професійної діяльності не втрачають своєї актуальності і потребують подальшого дослідження. Адже нові економічні відносини, що склали в Україні, потребують реформування бухгалтерського обліку відповідно до потреб сьогодення. Усе це обумовлює вибір теми дипломної роботи та її актуальність.

Мета і завдання дослідження. Метою роботи є дослідження та аналіз бухгалтерського обліку як важливої складової професійної діяльності, його значення та роль у функціонуванні підприємств та організацій.

Для досягнення поставленої мети визначено та розв'язано наступні теоретичні та практичні задачі:

- вивчити сутність бухгалтерський облік;
- описати роль бухгалтерського обліку у веденні бізнесу;
- дослідити законодавче регулювання професійної діяльності у сфері бухгалтерського обліку за національними та міжнародними стандартами;
- дати характеристику професійних вимог до бухгалтера та основні завдання що ставляться перед ним;

- дослідити організацію бухгалтерського обліку на підприємстві;
- визначити актуальні аспекти автоматизації обліку, як єдиної інформаційної системи для управління підприємством;
- описати проблемні аспекти бухгалтерського обліку;
- дослідити перспективи розвитку бухгалтерського обліку в умовах глобалізації;
- описати професійний розвиток бухгалтера як складова успішної кар'єри в сучасному світі.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних і організаційних питань з бухгалтерського обліку як професійної діяльності, його ролі та значенні у функціонуванні сучасних підприємств.

Об'єктом дослідження є процеси організації бухгалтерського обліку як професійної діяльності ТОВ «Укрметресурс».

Методи дослідження, які застосовувалися в дипломній ґрунтуються на діалектичному методі наукового пізнання. У процесі дослідження застосовано загальнонаукові та спеціальні методи і прийоми пізнання. У дипломній роботі використано методи аналізу, групування, абстрагування, узагальнення, індукції та дедукції.

Обробка інформації, що отримана у процесі дослідження здійснювалась на ПЕОМ із використанням пакетів Microsoft Word.

Інформаційною базою дослідження є законодавство, нормативні акти з питань бухгалтерського обліку як професійної діяльності, наукові праці та публікації у періодичних виданнях вчених економістів і практиків за напрямом дослідження.

Практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що на основі теоретичного дослідження та вивчення практичної діяльності, розроблені рекомендації з удосконалення діючої системи бухгалтерського обліку як

професійної діяльності. Впровадження рекомендацій у практичну діяльність підвищить достовірність обліково-аналітичної інформації, що впливає на ефективність прийняття управлінських рішень.

Структура і обсяг випускної кваліфікаційної роботи. Дослідження складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Основний обсяг роботи становить 56 сторінок, у тому числі 2 таблиці та 6 рисунків. Список використаних джерел налічує 37 найменувань.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У розділі 1. «Теоретичні аспекти бухгалтерського обліку як професійної діяльності» вивчено сутність бухгалтерський облік, описано роль бухгалтерського обліку у веденні бізнесу, досліджено законодавче регулювання професійної діяльності у сфері бухгалтерського обліку за національними та міжнародними стандартами.

Сферою застосування бухгалтерського обліку виступають підприємства, установи, організації всіх видів діяльності, а завдяки узагальненню даних, що притаманне бухгалтерському обліку та звітності – ті чи інші галузі діяльності, економіка країн та світова економіка у цілому. На сьогоднішній день, бухгалтерський облік – це система безперервного, суцільного та взаємопов'язаного спостереження за створення суспільного продукту та пов'язаними з ним процесами обміну, розподілу і перерозподілу, за наявністю та рухом майна підприємства, його майновими відносинами. Метою даного обліку – отримати і систематизувати інформацію, необхідну управлінню діяльністю підприємства будь-якого розміру і рівня.

Теоретичною основою бухгалтерського обліку виступає загальна економічна теорія, яка вивчає закони суспільного виробництва та процеси обміну і розподілу матеріальних благ на різних етапах розвитку людського суспільства. Методологічною основою бухгалтерського обліку виступає діалектичний метод пізнання природи, суспільства і людського мислення, що визначає усі явища природи та суспільства в взаємозв'язку і взаємозалежності, в безперервному русі і змінах.

Для безпосереднього спостереження, вимірювання та відображення процесів суспільного виробництва облік використовує натуральні, трудові і грошові вимірники.

Отож, сфера застосування інформації, що формується бухгалтерським обліком надзвичайно широка – це бізнес. Тому, досить часто можна знайти твердження, що облік є мовою бізнесу, його філософією і совістю. На сучасному етапі перед бухгалтерським обліком стоїть виконання триєдиного завдання: забезпечення збереження майна власника, формування інформації для управління про діяльність підприємства, його майновий стан, визначення фінансових результатів його діяльності. Похідними до завдань бухгалтерського обліку є його функції: інформаційна, контроль та аналітична. Користувачами бухгалтерської інформації є фізичні і юридичні особи, які зацікавлені у інформації про фінансовий стан та результати діяльності суб'єкта господарювання. Бухгалтерський облік пов'язаний з трьома групами суб'єктів: організації, ведення та нормативного регулювання бухгалтерського обліку. Бухгалтерському обліку належить свій предмет та об'єкти. Способи і прийоми бухгалтерського обліку називаються елементами методу бухгалтерського обліку. До них належать: документування і інвентаризація; оцінка і калькулювання; рахунки і подвійний запис; баланс та звітність. Для системи бухгалтерського обліку притаманна не тільки наявність зв'язків та відносин між елементами, що її формують, а також нерозривна єдність з середовищем, в взаємозв'язку з яким проявляється її цілісність.

Найсуттєвіший вплив на бухгалтерський облік має нормативне регулювання, яке в Україні представлено п'ятьма рівнями, кожен з яких містить певні нормативно-правові документи.

У розділі 2. «Сучасні тенденції в професійній діяльності з бухгалтерського обліку» охарактеризовано професійні вимоги до бухгалтера та основні завдання що ставляться перед ним, досліджено організацію бухгалтерського обліку на підприємстві, визначено актуальні аспекти автоматизації обліку, як єдиної інформаційної системи для управління підприємством.

Сучасні умови господарювання встановлюють високі вимоги щодо рівня професійних знань та навичок бухгалтера. Крім досконалого володіння вміннями на довірній ділянці роботи, йому також необхідно мати знання з основ господарського, трудового і податкового законодавства, щодо форм і методів бухгалтерського обліку, порядку документального оформлення та відображення за допомогою бухгалтерських рахунків господарських засобів та джерел їх утворення, володіти прийомами економічного аналізу фінансово-господарської діяльності, знати порядок проведення контролю використання грошових та матеріальних ресурсів. Бухгалтер повинен вміти: організувати документооборот; користуватися машинними носіями економічної інформації; самостійно або в групі спеціалістів розробляти інструктивні положення з обліку основних засобів, матеріалів, заробітної плати тощо; розробляти проекти удосконалення бухгалтерського обліку та контролю за окремими ділянками роботи; формувати облікові реєстри; проводити аналіз фінансово-господарської діяльності та ревізію. Висококваліфіковані бухгалтери повинні знати: нормативні документи з бухгалтерського обліку, планування, бухгалтерську документацію; методику та техніку бухгалтерського обліку; бухгалтерську звітність; методику та способи аналізу кількісних і якісних показників діяльності підприємства; економіку та організацію виробництва й праці; основи трудового, господарського та фінансового законодавства; правила експлуатації обчислювальної техніки.

Безпосередньо процес організації бухгалтерського обліку можна розділити на етапи: створення суб'єкта господарювання; організація бухгалтерського обліку; впорядкування та вдосконалення системи обліку. Організація бухгалтерського обліку повинна формуватися на основі принципів, які задекларовані Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»: автономності, безперервності та послідовності.

Автоматизація є дуже актуальним і важливим напрямком у сучасній галузі теорії та практики управління бізнес-процесами. При автоматизації бізнес-процесу

людина не виключається повністю з ланцюжка створення доданої вартості, вона все ще присутня в більшості функціональних зон підприємства.

У розділі 3 «Проблеми та перспективи розвитку бухгалтерського обліку як професійної діяльності» описано проблемні аспекти бухгалтерського обліку, досліджено перспективи розвитку бухгалтерського обліку в умовах глобалізації, описано професійний розвиток бухгалтера як складова успішної кар'єри в сучасному світі.

Теперішній стан бухгалтерського обліку не можна вважати досконалим, на сьогоднішній день існує ряд проблем, які потребують невідкладного вирішення, зокрема: державне регулювання, застосування міжнародних стандартів, непостійність законодавчої бази, суперечності між бухгалтерським та податковим обліком.

Суспільно-еволюційні зміни, економіко-реформаторські перетворення, відсутність концепції подальшого розвитку бухгалтерського обліку в Україні, криза сучасної облікової теорії спричинили проблему невідповідності теоретико-методологічного забезпечення розвитку бухгалтерського обліку суспільно-економічним реаліям. Національна економіка України перейшла в стан формування глобального інформаційного суспільства, який теорією бухгалтерського обліку не досліджувався. Виникли завдання, вирішення яких вимагає створення Концепції розвитку бухгалтерського обліку в Україні в умовах становлення глобального інформаційного суспільства як ідеології та державного документа на основі новітньої парадигми, формування якої зумовлено змінами в суспільстві.

Професійний розвиток бухгалтера є постійним процесом, і успішні кар'єрні професіонали в цій сфері постійно працюють над вдосконаленням своїх знань і навичок.

ВИСНОВКИ

Узагальнюючи результати випускної кваліфікаційної роботи щодо обліку і контролю розрахунків з працівниками та аналізу продуктивності праці можна зробити наступні висновки і пропозиції:

1. Нами доведено, що заробітну плату можна характеризувати як оплату за працю, а її розмір, як ціну праці, яка формується на ринку праці як наслідок взаємодії попиту на окремі види праці та її пропозиції. На розмір заробітної плати впливає складність, умови роботи яку виконує працівник, його професійно-ділові якості, продуктивність його праці та результати господарської діяльності підприємства в цілому. Заробітну плату можна розрізнити двох видів: реальну та номінальну. Для належної організації заробітної плати притаманні принципи: принцип невідворотного зростання, принцип розподілу розміру заробітної плати та принцип випереджувального зростання продуктивності праці в співвідношенні зі зростанням середньої зарплати. У структурі заробітної плати можна виділити основну та додаткову заробітну плату, та інші компенсаційні та заохочувальні виплати. Заробітній платі притаманні основні функції: відтворювальна, стимулююча, регулююча та соціальна. Механізм державної політики регулювання оплати праці реалізується через визначення мінімального розміру зарплати, розміру оподаткування доходів найманих працівників, міжгалузевих співвідношень в заробітній платі та розмірів оплати праці в бюджетних установах і організаціях.

2. Дослідивши теоретико-організаційні аспекти системи оплати праці та форми і системи оплати праці, нами визначено, що підприємства і організації самостійно у колективному договорі встановлюють форми та системи оплати праці. Згідно Кодексу законів про працю України основою організації оплати праці виступає тарифна система оплати праці. Підприємства можуть застосовувати дві форми оплати праці: погодинну та відрядну. Різновидами цих форм виступають

системи оплати праці: проста погодинна, погодинно-преміальна, пряма відрядна, відрядно-преміальна, відрядно-прогресивна та акордна. В залежності від того, який основний показник міри праці використовується, системи заробітної плати поділяють на дві великі групи, які мають назву форми заробітної плати. При застосуванні як міри праці кількості відпрацьованого робочого часу має місце погодинна форма заробітної плати. Якщо за міру використано кількість виготовленої продукції чи наданих послуг, то матимемо відрядну форму заробітної плати. При акордній системі оплати праці, норма та розцінка для працівників чи групи працівників визначається не для кожної окремої операції, а для всього обсягу робіт. Широкого застосування набуває змішана форма оплати праці, яка вводиться за допомогою безтарифної форми, рейтингової та контрактної. Також у ринковій економіці популярною є також така система оплати праці, як система участі у прибутках.

3. Проаналізувавши нормативні регламенти з оплати праці та її договірне регулювання, нами встановлено, що відносини між працедавцем та працівником у Україні регламентуються великою кількістю законодавчих і нормативних актів. Серед цього різномайття першість належить Конституції України, на основі якої розробляється нормативно-правове забезпечення в тому числі і нормативні регламенти з оплати праці. Економічні, правові і організаційні засади оплати праці працівників, що перебувають в трудових відносинах, на підставі трудового договору з підприємствами, організаціями, установами, різних форм власності і господарювання, чи з окремими громадянами і сфери державного та договірного регулювання оплати праці визначені Законом України «Про оплату праці». Перелік виплат працівникам, які формують заробітну плату наведені у Інструкції із статистики заробітної плати. Договірне регулювання оплати праці суб'єктами господарювання відбувається на підставі Генеральної, галузевої, територіальної угод і локальних документів підприємства, зокрема, колективного договору, Положення про оплату праці, Положення про преміювання, які виступають

додатками колективного договору і складаються у відповідності до визначених законодавством норм.

4. Розглянувши порядок нарахування заробітної плати за різними формами і системами оплати праці, нами визначено, що нарахування заробітної плати здійснюється у грошовому вираженні, не залежно від того чи в грошовій чи в натуральній формі передбачено її виплату. Розрахунок зарплати за час, який відпрацьований в межах норм часу, виробітку, обслуговування, посадових обов'язків здійснюється в залежності від кількості відпрацьованих годин чи днів або від обсягу виконаних робіт з врахуванням тарифних ставок чи відрядних розцінок. Певні види виплат розраховуються на підставі середньої заробітної плати. Розрахунковим періодом при обчисленні середньої заробітної плати для оплати відпускних та компенсацій за невикористані відпустки є останні 12 календарних місяці роботи, які передують місяцю надання відпустки чи виплати компенсації за її невикористання. Виплата допомоги, пов'язаної з тимчасовою втратою працездатності, вагітністю та пологами являє собою вид матеріального забезпечення, що повністю чи частково відшкодовує втрату зарплати чи іншого доходу працівникові, який застрахований. Основою для нарахування та виплати лікарняних є середньоденна зарплата, що розраховується діленням нарахованої за 12 календарних місяців доходу, на який проведено нарахування єдиного соціального внеску на кількість календарних днів зайнятості в період, який розраховується без включення календарних днів, які були не відпрацьовані по поважній причині. Лікарняні, що виникли через захворювання чи травми, які не пов'язані із нещасним випадком на виробництві, виплачуються наступним чином: за рахунок витрат підприємства оплачують перші п'ять днів лікарняного; за рахунок коштів Фонду соціального страхування починаючи з шостого дня лікарняного й до дня повного відновлення працездатної особи чи встановлення їй інвалідності. Розмір допомоги за лікарняним залежить від загального страхового стажу працівника.

5. Вивчивши документальне оформлення і синтетичний облік розрахунків з персоналом та утримання заробітної плати, нами визначено, що всю необхідну інформацію, щодо якісної характеристики трудового колективу можна отримати з документації особового складу або як її ще називають кадрової документації. Для обліку робочого часу використовують таблиць (форми П-5). Первинними бухгалтерськими документами, що застосовуються в обліку кількості виконаних робі виступають наряди для операцій, що передбачаються технологічним процесом виробництва продукції, а також рапорти чи відомості виробітку. Узагальнюючим документом, в якому відображають розрахунки з працівниками і службовцями, виступає розрахунково-платіжна відомість. Для відображення в обліку узагальнюючої інформації за розрахунками із персоналом з питань оплати праці, а також за розрахунками з депонентами застосовують синтетичний, балансовий, пасивний рахунок 66 «Розрахунки за виплатами працівникам». За кожним працівником ведеться аналітичний облік щодо сум нарахованих виплат і проведених утриманнях. Для відображення в обліку нарахування заробітної плати кредит рахунку 661 кореспондує з рахунками відповідних витрат. Відповідно до норм законодавства на фонд оплати праці, обов'язково здійснюється нарахування єдиного соціального внеску. Для нього визначена єдина ставка нарахування, розмір якої становить 22% від суми нарахованого на користь працівника доходу. Із нарахованої суми заробітної плати учасника трудового колективу, осіб, які працюють згідно трудових угод, договорів підряду, за сумісництвом, а також виконують разові роботи, проводяться різноманітні утримання. Перед роботодавцями виникає обов'язок проводити утримання з зарплати робітників, що включають: податок на доходи фізичних осіб у розмірі 18%; військовий збір у розмірі 1,5%. Сукупна сума утримань не повинна бути більшою 20% (в окремих випадках – 50%) суми заробітку, який залишається після сплати податків та внесків.

6. Дослідивши організацію та здійснення контролю розрахунків з персоналом, нами визначено, що метою проведення контролю за розрахунками по оплати праці виступає: перевірка дійсності операцій із заробітної плати, що знаходять своє відображення у обліку, повнота висвітлення у обліку операцій із заробітною платою, відповідності нарахувань на розмір заробітної плати і утримань проведених з неї, вчасність виплати, правдивість бухгалтерського обліку, правдивість залишків, що знайшли відображення в фінансовій звітності, стан за розрахунками по заробітній платі й із державними цільовими фондами. Предметом контролю є господарські процеси та операції, пов'язані з розрахунками з персоналом, бюджетом, та зв'язки, що формуються між сторонами при цьому. Джерелами інформації для контролю виступають: наказ щодо облікової політики підприємства, первинні документи та облікові реєстри обліку розрахунків з оплати праці, фінансова звітність, акти і довідки ревізій, які були проведенні за попередні періоди, аудиторські висновки, а також інша документація, яка узагальнює результати, які отримані у процесі контролю.

7. Визначивши прийоми, методи та моделі аналізу витрат на оплату праці та її ефективності, нами досліджено, що основним завданням аналізу є вивчення та оцінка таких складових забезпеченості підприємства трудовими ресурсами: укомплектованість кадрами необхідних спеціальностей та кваліфікацій; структура персоналу та її зміна; співвідношення основних та допоміжних працівників; якісна характеристика складу трудового колективу; відповідність кваліфікації робітників зі складністю виконуваних робіт; рух робочої сили; ефективність використання трудових ресурсів. Продуктивність праці це показник, який характеризує ефективність використання працівників на підприємстві. Значення показника продуктивність праці можна охарактеризувати обсягом випущеної продукції, в грошовому вимірнику, яка виготовляється одним працівником протягом одиниці часу, який виділений на її виготовлення. Перед аналізом продуктивності праці ставляться наступні завдання: визначення значення продуктивності праці і оцінка

його динаміки; визначення факторів та дослідження їх впливу на динаміку продуктивності праці; вияв резервів, що дозволять підвищити ефективність використання трудових ресурсів й розробка заходів, щодо їх застосування.

8. Охарактеризувавши формування основних показників ефективності витрат на оплату праці та розрахунки з персоналом, нами встановлено, що до напрямів аналізу формування основних показників ефективності витрат на оплату праці та розрахунків з персоналом можна віднести: оцінку формування оплати праці; оцінку фонду заробітної плати; оцінку середньої оплати праці; пошук резервів підвищення стимулюючої ролі праці. Здійснення загального аналізу фонду заробітної плати передбачає оцінку дотримання плану, зміни, розрахунок по підприємству в цілому та категоріях працівників, зокрема, економії чи перевитрат основного та додаткового фонду оплати праці. Абсолютну економію або перевитрату коштів на оплату праці обчислюють шляхом зіставлення фактично нарахованої заробітної плати з плановою. Розрахунок впливу факторів на зміну фонду заробітної плати за вказаними детермінованими моделями здійснюється з використанням методів факторного аналізу: інтегрального, абсолютних різниць або ланцюгових підстановок.

9. Розробивши удосконалення методичного інструментарію в обліку розрахунків з персоналом та аналізі показників продуктивності праці, нами запропоновано, стандартизувати проблеми, що притаманні обліку розрахунків з заробітної плати, для того щоб мати можливість вносити пропозиції щодо їх рішення. Облік витрат на оплату праці повинен включати в себе вирішення таких питань: аргументувати структуру заробітної плати працівників із стандартизацією процесу надання надбавок, винагород, премій тощо; формування контрактної системи заробітної плати; аргументування концепції по плануванню витрат на заробітну плату в системі загальних витрат діяльності підприємства; пристосування вимог, які регламентовані діючими стандартами обліку до особливостей діяльності підприємств різних галузей. При формуванні політики

проведення стимулювання праці працівників, необхідно дотримуватись наступних принципів: збільшення розміру заробітної плати, що виступає основою матеріального стимулювання, а також джерелом доходу; розширення розподілу в оплаті праці; використання на підприємстві різноманітних форм та систем заробітної плати на підприємстві. Обґрунтувавши, що витрати на оплату праці не є однорідними, ми вважаємо, що їх необхідно групувати з метою задоволення вимог управління за такими ознаками: за видами, за елементами, за складом працівників, за категоріями працюючих. Зростання ефективності використання трудових ресурсів можна розглядати крізь призму ефективності праці. З одного боку з метою підвищення продуктивності праці пропонуємо проведення інноваційного оновлення технічної бази підприємства, а з іншого боку – використання проведеного оновлення з метою підвищення прибутковості діяльності підприємства й, відповідно, рентабельності праці як основних показників ефективності використання трудових ресурсів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік. Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит». 7-ме вид., доп. і перероб. Житомир: ПП «Рута», 2016. – 832 с.
2. Бутинець Ф.Ф., Войналович О.П., Томашевська І.Л. Організація бухгалтерського обліку: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / За редакцією Ф.Ф. Бутинця. – 4-е вид., доп. і перероб. – Житомир:ПП «Рута», 2005. – 528 с.
3. Бутинець Ф.Ф. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник для студентів вузів / Вид. 2-е, доп. і перероб. – Житомир: ЖІТІ, 2000. – 640 с.
4. Бухгалтерський облік в Україні. Навчальний посібник. Нормативно-практичні матеріали. За ред. Р.Л. Хом'яка. – Львів: Національний університет «Львівська політехніка» «Інтелект-Захід», 2001. – 728 с.
5. Голов С.Ф., Костюченко В.М. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами: приклади та коментарі. Практичний посібник. – К.: Лібра, 2001. – 840 с.
6. Голов С.Ф., Костюченко В.М., Кравченко І.Ю., Ямборко Г.А. Фінансовий облік: Підручник. – К.: Лібра, 2005. – 976 с.
7. Лень В.С. Бухгалтерський облік в Україні. Основи та практика: навч. посіб. / В.С. Лень, В.В. Гливенко – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2012. – 752 с.
8. Лишиленко О.В. Бухгалтерський фінансовий облік. Підручник. – К.: Вид-во «Центр навчальної літератури», 2005. – 528 с.
9. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013р. №73. – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.

10. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липня 1999 року №996-XIV URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

11. Садовська І.Б. Бухгалтерський облік: навч. посіб. / [І.Б.Садовська, Т.В.Божидаркін, К.Є.Нагірська]. – К.: Центр учбової літератури, 2013.- 688с.

12. Сопко В.В. Бухгалтерський облік: Навч. посібник. – 3-тє вид., перероб. І доп. – К.: КНЕУ, 2000. – 578 с.

13. Стельмашук А.М. Бухгалтерський облік: навч. посіб. / А.М. Стельмашук, П.С. Смоленюк. – К.: ЦУЛ, 2007. – 528 с.

14. Чебанова Н.В. Фінансовий облік: підр. / Н.В. Чебанова, Т.І. Єфіменко - К.: Видавн. Центр «Академія», 2007. – 526 с.

15. Шумляєв Б.О. Бухгалтерський облік. / Б.О. Шумляєв, І.В. Татаренко, – Д.: 2008. – 342 с.

16. Яремко І.Й. Теорія бухгалтерського обліку: Навчальний посібник. – Львів: «Новий Світ-2000», 2005. – 240 с.